

Temat: Warunki życia i gospodarowania w monsunowej Azji

Podstawa programowa:

1. Mapa – umiejętności czytania, interpretacji i posługiwania się mapą.

Uczeń:

2) odczytuje z map informacje przedstawione za pomocą różnych metod kartograficznych;

7) lokalizuje na mapach... najważniejsze obiekty geograficzne ... (wyspy, morza, państwa itp.);

10. Wybrane regiony świata. Relacje: człowiek – przyroda – gospodarka.

Uczeń:

5) wykazuje związek pomiędzy rytmem upraw i „kulturą ryżu” a cechami klimatu monsunowego w Azji Południowo-Wschodniej.

Kompetencje kluczowe:

- kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne,
- porozumiewanie się w języku ojczystym.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna.

Skrócony opis lekcji

Uczniowie poznają cechy klimatu monsunowego i jego wpływ na życie ludzi i sposób gospodarowania, głównie uprawę ryżu. Potrafią podać przyczynę powstawania monsunów. Poznają strefy klimatyczne, w których występuje monsunowa odmiana klimatu oraz nazwy krajów położonych w strefie klimatu monsunowego. Potrafią wymienić kłęski żywiołowe mające związek z klimatem monsunowym. Poznają metafory mające związek z gospodarowaniem w klimacie monsunowym. W lekcji są wykorzystywane fragmenty jednostki e-learningowej.

Lekcja łączy elementy e-learningu z tradycyjnymi metodami nauczania.

Cele lekcji:

- poznanie cech klimatu monsunowego,
- uświadomienie, jak duży wpływ na sposób gospodarowania ma klimat monsunowy,
- wyjaśnienie przyczyny powstawania monsunów,

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Wydawnictwa Szkolne
i Pedagogiczne S.A.
Pomagamy uczyć

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

- uświadomienie, że ludzie mieszkający w strefie monsunowej narażeni są na klęski żywiołowe związane z zaburzeniami cyrkulacji monsunowej.
- wyjaśnienie znaczenia metafor dotyczących monsunów i uprawy ryżu,
- zapoznanie uczniów z mapą polityczną Azji.

Słowa kluczowe:

- Azja Południowo-Wschodnia,
- klimat monsunowy,
- monsuny,
- kompetencje naukowo-techniczne.

Formy, metody i techniki:

- praca zbiorowa,
- e-learning,
- praca z jednostką e-learningową,
- praca w grupach,
- omówienie poprawności wykonania ćwiczeń.

Oczekiwane rezultaty

Po zajęciach uczeń:

- wskaże na mapie politycznej kraje położone w obrębie klimatu monsunowego,
- wymieni cechy klimatu monsunowego,
- wskaże na mapie strefy klimatyczne, w obrębie których występuje monsunowa odmiana klimatu,
- wyjaśni wpływ klimatu monsunowego na rytm życia ludności mieszkającej na wsi,
- wyjaśni, jakie wymagania ma ryż oraz w jaki sposób jest uprawiany.

Do prowadzenia zajęć niezbędne będą:

- komputer, ekran (lub tablica interaktywna), rzutnik multimedialny,
- jednostka e-learningowa „Warunki życia i gospodarowania w monsunowej Azji”,

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Wydawnictwa Szkolne
i Pedagogiczne S.A.
Pomagamy uczyć

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

- ścienna mapa polityczna Azji (opcjonalnie),
- karty pracy.

W celu przygotowania się do poprowadzenia zajęć należy:

- zapoznać się z instrukcją do jednostki oraz jednostką e-learningową „Warunki życia i gospodarowania w monsunowej Azji”,
- przygotować środki dydaktyczne wykorzystywane w czasie lekcji.

Proponowany przebieg zajęć:

1. Rozpocznij lekcję od podania tematu i przedstawienia celów lekcji.
2. Zapytaj uczniów, czy wiedzą, co to są monsuny i gdzie występują.
3. Sprawdź, czy uczniowie wiedzą, jaka jest przyczyna powstawania monsunów.
4. Zaprezentuj uczniom mapę klimatyczną Azji (np.: zamieszczoną w części Wiedza ekran 6) i zapytaj uczniów, w jakich strefach klimatycznych występuje monsunowa odmiana klimatu.
5. Zaprezentuj uczniom mapę polityczną Azji (np.: zamieszczoną w części Wiedza ekran 11).
6. Poproś chętnego ucznia, aby pokazał, na mapie politycznej Azji, kraje na obszarze których występuje klimat monsunowy.
7. Wspólnie z uczniami, korzystając z rzutnika multimedialnego, obejrzyj część Wiedza jednostki e-learningowej „Warunki życia i gospodarowania w monsunowej Azji”, ekrany: 8–10, 12–21. Poleć uczniom, aby zwracali szczególną uwagę na wpływ warunków naturalnych na sposób gospodarowania w klimacie monsunowym, ponieważ po zapoznaniu się z ww. ekranami będą wykonywać na ten temat ćwiczenie.
8. Omów sposób pracy klasy, rozdaj uczniom karty pracy i poinformuj ich, że ćwiczenie wykonują w parach.
9. W czasie pracy grup pomagaj uczniom przy realizacji zadania.
10. Po zakończeniu pracy poproś wybranego ucznia o podanie rozwiązania.
11. Zapytaj uczniów, czy zapamiętali, co oznaczają metafory dotyczące klimatu monsunowego oraz uprawy ryżu: „tragarz deszczu”, „wiatr głodowy”, „Ryż musi mieć nogi w wodzie, a głowę w słońcu”.
12. Podziękuj uczniom za ich zaangażowanie podczas lekcji.

13. Poproś uczniów, aby jako zadanie domowe jeszcze raz zapoznali się z prezentowanymi w czasie lekcji ekranami części Wiedza oraz wykonali ćwiczenia z części Utrwalenie.

Materiały pomocnicze

- a) karty pracy.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Wydawnictwa Szkolne
i Pedagogiczne S.A.
Pomagamy uczyć

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

